

Lausunto

06.04.2022

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

-

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

-

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

-

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Espoon kaupungin kulttuurin tuloyksikkö on jo aiemmin lausunut osana Espoon kaupungin nuorisolain ja harrastamisen lausuntoa Espoon näkökohtia Suomen harrastamisen mallin tulevaisuudesta. Espoo kaupungin kulttuurin tuloyksikkö tuo vielä omassa lausunnossaan esille erityisesti taide ja kulttuuriharrastamisen näkökulmista muutamia havaintoja.

Kulttuurin tulosityksikkö pitää lasten ja nuorten harrastamisessa tärkeänä, että Harrastamisen Suomen mallin toiminta nivoutuu jatkossa kaikkiin jo olemassa oleviin matalan kynnyksen harrastuksiin kuten kulttuuri- ja liikuntaharrastuksiin ja koulujen tai nuorisopalvelujen omaan kerhotoimintaan. Lapsille ja nuorille suunnatun saavutettavan ja maksuttoman harrastamisen tulee muodostaa kokonaisuus, joka laajentaa lapsille ja nuorille tarjottavia harrastusmahdollisuuksia.

Suomen harrastamisen malli tulee vakiinnuttaa valtionavustuksilla rahoitettavaksi toiminnaksi. Harrastustoiminnan rahoittamisessa tulee huomioida omana erityispiirteenä pääkaupunkiseudun suuret lapsi- ja nuorisomäärät sekä se, että mallin koordinoimiseen tarvittava henkilöresurssitarve on harrastuskerhojen suuren määrän takia isompi suurissa kunnissa. Harrastustoiminnan kaupunkitasoista koordinoitua varten tarvitaan jatkossa oma, vakituinen harrastuskoordinaattori. Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan avustamisessa tulee huomioida, että pääkaupunkiseudun kaupungeissa harrastuskerhojen kulut ovat suuremmat kuin muualla Suomessa. Lisäksi esimerkiksi harrastustoiminnan yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyy kielellisiä ja kulttuurisia esteitä enemmän kuin muualla Suomessa, joiden ratkaisemissa tarvitaan keskimääräistä enemmän henkilöresursseja ja panostusta monikanavaisen viestintään.

Espoossa Suomen harrastamisen mallin mukaista toimintaa koordinoidaan Elinvoiman tulosalueella kulttuurin tulosityksiköstä, hyvässä yhteistyössä liikunnan ja urheilun tulosityksikön kanssa sekä laajalla poikkihallinnollisella yhteistyöllä kasvun ja oppimisen toimialan kanssa. Kun pohditaan sitä, minkä lain piirissä toiminnasta tulisi säätää, toiminnan järjestäminen osana kaupungin elinvoima- ja vapaa-ajan palveluja on ainakin Espoossa toiminut hyvin. Suomen harrastamisen mallin mukainen toiminta muodostaa pohjan vapaamuotoisemmalle, kaikille lapsille ja nuorille tarjolla olevalle harrastamiselle, josta on mahdollista ja luontevaa jatkaa omien kiinnostuksen kohteiden mukaan esimerkiksi tavoitteellisemmän taideharrastamisen polulle tai urheiluharrastamiseen joukkueessa.

Suomen harrastamisen mallin mukainen toiminta tarjoaa ainutlaatuisen tavan rakentaa lapsille erilaisia harrastamisen polkuja harrastaa ohjatusti, ilman että harrastamisen polku koskaan päättyisi vaihtoehtojen/mahdollisuuksien puutteeseen. Taiteen perusopetus, tavoitteellinen urheiluharrastus tai muu pitkäjänteisyyttä vaativa harrastaminen olisi aina saavutettavissa erilaisia polkuja pitkin kaikille nuorille. Espoon kulttuurin tulosityksikkö näkee hyvänä, että erilaisista jo olemassa olevista vapaa-ajan harrastamisen tavoista rakennettaisiin toimivia kokonaisuuksia, joissa ei pääse syntymään jakoa matalien kynnysten ja toisaalla äärimmäisen tavoitteellisten harrastusten välille. Kulttuurin tulosityksikkö näkee, että eri kaupungeissa tulisi jatkossakin olla mahdollisuus organisoida Suomen harrastamisen mallin mukaista toimintaa paikalliset olosuhteet ja organisaatioiden toimintatavat huomioiden.

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

-

Kasvi Tiina
Espoon kaupunki - Kulttuurin tulosityksikkö